

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820204946
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820204946.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa L. E., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, zastúpenej Mgr. Vladimírom Ľuptákom, advokátom, so sídlom Prievidza, Nám. slobody 10 a otca C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/42/2020-55 zo dňa 09. februára 2021 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. m e n í nasledovne:

II. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej L. sumou 120 eur mesačne s účinnosťou od 19.11.2020 vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej L..

III. Zročné výživné otca na maloletú L. za obdobie od 19.11.2020 do 31.07.2021 v sume 858,- eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej časti, vo výrokoch I., IV., V. a VI. p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že maloletá L. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok /výrok I./, otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne s účinnosťou od 19.11.2020 vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje do rúk matky /výrok II./, zročné výživné od 19.11.2020 do vyhlásenia rozsudku vo výške 404 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky /výrok III./, otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú párnú sobotu v prítomnosti matky od 9,00 hod. do 12,00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 9,00 hod. do 12,00 hod. tiež v prítomnosti matky, tak že maloletú prevezme pred bydliskom matky a odovzdá ju tiež pred bydliskom matky v určenom čase a matka je povinná styk umožniť, dieťa na styk pripraviť a tohto sa zúčastniť /výrok IV./, vo zvyšnej časti úpravy styku súd návrh otca zamietol /výrok V./ a nakoniec rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania /výrok VI./.

2. Na odôvodnenie uvedeného rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že matka maloletej L. podala dňa 19.11.2020 návrh na začatie konania, ktorým žiadala zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej bývali v spoločnej domácnosti, z ktorej sa ale odsťahovala 28.10.2020 k svojej tete. Napriek snahe sa jej po odchode s otcom maloletého dieťaťa nepodarilo dohodnúť na výkone rodičovských práv a povinností k maloletej L.. Otec bol ochotný platiť

výživné na maloletú len 30,- eur mesačne a robil si nároky na styk s maloletou v rozsahu, ktorý vzhľadom na jej vek považuje matka maloletej za neprimeraný.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že otec maloletej je zamestnaný v pracovnom pomere na dobu určitú vo firme Euronics Prievidza s.r.o. do 31.1.2022, v novembri 2020 tu mal príjem 421 eur a v decembri 2020 812 eur. Mal dohodnutý hrubý príjem 4 eurá za hodinu, čo je 672 eur za mesiac. Býva v dome svojej sestry, za ktorú platí inkaso za celý dom, 258 eur mesačne. Tiež sa stará o údržbu celého domu. Iný majetok nevlastní. Má ešte výdavky 150 euro úver (98 euro mesačne ale je v oneskorení a platí 150 euro), 130 euro hygienické a čistiace veci, lekárne, autobus, strava, telefón na kredit. V októbri platil nedoplatok za inkaso 485 eur. Matka maloletej nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi, je poberateľkou prídavku na dieťa pri starostlivosti o maloletú E. L., nar. XX,XX,XXXX od 01.03.2019, je poberateľkou rodičovského príspevku pri starostlivosti o maloletú E. L., nar. XX.XX.XXXX, od 01.09.2019. Platí nájomné za trojizbový byt 200 eur mesačne, výdavky na maloletú sú podľa matky cca 180 eur mesačne. Z výpovede matky maloletej vyplynulo, že maloletá L. plnotučné mlieko nepije, matka jej kupuje Sunar, v poslednej dobe Bebu, mesačné náklady na to sú cca 50 eur. Teraz maloletá potrebuje cca 180ks plienok, čo je cca 30 eur mesačne. Drogéria na maloletú stojí 20 eur, kupuje jej vitamín D3 na imunitu. Na oblečenie v priemere minie 40 eur, kozmetika 20 eur. Pomáha jej matka, aby to nejako zvládla. Hračky stoja cca 20 eur mesačne. Platí malej životnú poisťku 23 eur. Tete prispieva tete 100 eur na inkaso, ale je to na ústnej dohode. Túto sumu platí každý mesiac za 3-izbový byt, ktorý má prenajatý v dome svojej tety. Myslí si, že maloletá nie je citovo naviazaná na otca. Z výpovede otca vyplynulo, že býva a stará sa o dom svojej sestry, ktorá pracuje v zahraničí. On platí za jej dom 258 eur mesačne inkaso, v čom je električka, voda, plyn. Ten dom zostane časom jemu, sú tak dohodnutí so súrodencami. V čase, keď sa s matkou maloletej zoznámili, mal bar, auto a dom. Toto partnerka videla, nasťahovala sa k nemu. Partnerke začala vadíť práca v bare, tak sa rozišli. Robil v zahraničí, aby si mohol kaviareň otvoriť. Nevlastní žiadny majetok, nemá žiadne úspory na účte. Stále pracuje v Euronics. Má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity - kuchár - čašník. Vlastnil OMV Fiat Brava, benzín, ktoré si kúpil v roku 2013 za 7000 eur, predal ho v roku 2016 alebo 2017 za 2000 eur. Teraz je bez auta. Pracovný pomer mu predĺžili opäť na dobu určitú do 31.1.2022.

4. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 36 ods. 1, § 24 ods. 1 a 3, § 25 ods. 1 a 2, § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 Zákona o rodine. Uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že starostlivosť o maloletú od narodenia až doteraz zabezpečuje matka, pričom otec maloletej nenamietal zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti. Vychádzajúc z uvedeného, súd rozhodol tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Maloletá bude mať v marci 2021 3 roky. Je teda v útlom veku, kedy ešte potrebuje prítomnosť matky, ktorá si ju ešte prikladá k prsníku, teda maloletá je na ňu citovo naviazaná. V tomto smere súd preto vyhovel návrhu matky a upravil styk tak, že otec sa môže stretávať s maloletou každú párnú sobotu v prítomnosti matky od 9,00 hod. do 12,00 hod a každú nepárnu nedeľu od 9 do 12 hod. Takto upravený styk je postačujúci na budovanie vzťahu otca k maloletej v jej súčasnom veku. Vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol, pretože maloletá nenavštevuje škôlku ani školu a úprava styku počas prázdnin, Vianoc a Veľkej noci sa preto súdu javí ako predčasná a nadbytočná. Pokiaľ ide o výživné otca na maloletú, súd vychádzal z toho, že otec maloletej od 02.11.2020 pracuje pre spoločnosť EURONICS Prievidza ako skladník, pracovnú zmluvu má do 31.1.2022, s príjmom cca 700 eur mesačne. V spoločnej domácnosti rodičia nežijú od 28.10.2020. Otec býva v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve jeho sestry a náklady hradí v sume 258,- eur mesačne za dom, 150 eur na úver, ktorý si zobral na kúpu auta, ktoré už je v súčasnosti predané a 130 eur platí na stravu a hygienu. Pokiaľ otec zabezpečuje aj starostlivosť o celú nehnuteľnosť svojej sestry, bezodplatne, súd na toto prihliadol ako na možnosť príjmu, ktorej sa povinný vzdáva bez dôležitého dôvodu. Preto súd dospel k záveru, že pri zohľadnení týchto majetkových a príjmových pomerov otca bude v jeho schopnostiach prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 150,- eur. Takto určené výživné umožní matke pri zohľadnení toho, že nie je zamestnaná, je materskej dovolenke, uhrádzať potreby maloletej na primeranej životnej úrovni. Keďže otec maloletej prispieval na výživu maloletej čiastkou po 30 eur mesačne, určil súd dlžné výživné od podania návrhu 19.11.2020 do vyhlásenia rozsudku 9.2.2021 tak, že toto predstavuje za 3 mesiace 120 eur x 3, to je 360 eur a za 11 dní v novembri 2020 alikvótnu časť z dlžnej sumy 120 eur je 44 eur (120/30 x 11 je 44 eur), spolu 404 eur, ktoré je otec povinný zaplatiť matke spolu s bežným výživným v splátkach po 10 eur až do zaplatenia.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec maloletej L. s odôvodnením, že napadnutý rozsudok sa vo výrokových II., III., IV. nezakladá na úplnom zistení skutkového stavu veci. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil a vyhodnotil príjmy otca a dospel tak k nesprávnym skutkovým zisteniam. Na základe v konaní predložených listinných dôkazov je zrejmé, že finančná situácia nedovoľuje otcovi prispievať na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne ako určil súd, keďže výška preukázaného priemerného mesačného zárobku otca nie je vo výške, ako je uvedené v rozsudku /okolo 700,- eur/. Otec maloletého dieťaťa má v pracovnej zmluve dojednanú hodinovú mzdu 4 eurá a pracovný čas zamestnanca 40 hodín týždenne. Na základe výpočtu odvíjajúcu sa od skutočností uvedených v pracovnej zmluve ide o sumu 640,- eur „brutto“. Výška priemerného mesačného zárobku otca bola preukázaná aj výplatnými páskami za mesiace november a december, kde je nutné prihliadnuť na to, že za mesiac december bola navýšená o jednorazovú vianočnú odmenu. Otec maloletej platí každý mesiac inkaso 258,68 eur, splátka úveru 150,- eur, cestovné náklady 36 eur, telefón 8 eur, oblečenie a stravu v priemere 150 eur. Matka maloletej dostatočne nepreukázala vynaložené náklady na maloleté dieťaťa. Podľa otca umelo navýšila náklady v jednotlivých položkách a taktiež príspevok na bývanie (nájomné) je sporný, keďže v časti odôvodnenie v bode 1. rozsudku matka uvádza, že výška nájomného je 100 eur a v bode 9. je výška nájomného 200 eur. Matka maloletej svoje tvrdenia absolútne nepodložila listinnými dôkazmi a tým nepreukázala pravdivosť svojich tvrdení. Otec maloletej nesúhlasí s rozhodnutím súdu, že zročné výživné vo výške 404,00 eur má splatiť v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným. Matka maloletej absolútne nepreukázala pravdivosť svojich tvrdení, že otec vôbec neprispieval finančnými prostriedkami na domácnosť a maloleté dieťa, keďže na základe výpočtu základných potrieb maloletého dieťaťa by nestačil rodičovský príspevok matky spolu s rodinnými prídavkami na uspokojenie potrieb maloletého dieťaťa i jeho matky. Otec sa aktívne podieľal na zabezpečení a uspokojení základných potrieb maloletého dieťaťa, o čom svedčí aj skutočnosť uvedená matkou, že po jej odchode zo spoločného bývania pravidelne prispieval dobrovoľnou čiastkou vo výške 30,00 eur, v čom pokračuje doteraz. Okrem toho zaplatil aj veci a nákupy pre maloleté dieťa, ktoré si vyžiadala matka. Ďalej otec uviedol, že nesúhlasí ani s úpravou jeho styku s maloletou L., ako o nej rozhodol súd prvej inštancie. Určený rozsah styku je veľmi krátky pre zabezpečenie vytvorenia si hlbšieho vzťahu zo strany maloletej k otcovi. Nesúhlasí ani s tým, že maloletú si prevezme pred bydliskom matky a odovzdá ju tiež pred bydliskom matky v určenom čase, keďže maloletá sa do času 28.10.2020 zdržiavala v mieste trvalého bydliska otca a to považovala za svoj domov a na tejto adrese má maloletá prispôsobené bývanie pre svoje potreby. Súhlasí však, aby stretnutia prebiehali za prítomnosti matky maloletého dieťaťa. Na základe uvedených dôvodov otec navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že jeho výživné na maloletú L. určí v sume 70 eur mesačne, dlh na zročnom výživnom neurčí, a jeho styk s maloletou L. upraví tak, že je oprávnený sa s ňou stretávať každú párnú sobotu v prítomnosti matky od 9,00 hod. do 15,00 hod. tak, že maloletú prevezme pred bydliskom matky a odovzdá ju tiež pred bydliskom matky v určenom čase a každú nepárnu nedeľu v prítomnosti matky od 9,00 hod. do 15,00 hod. tak, že maloletú otec prevezme pred svojim bydliskom a odovzdá ju matke tiež pred svojim bydliskom v určenom čase.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletej L.. Pokiaľ ide o určené výživné, poukázal na výplatné pásky otca z mesiacov január a február 2021, ktoré otec s odvolaním predložil, kde je uvedená hodinová hrubá mzda 4,30 eur, pričom na výplatných páskach za november a december 2020 je hodinová mzda 6,72 eur, čo predstavuje hrubú mzdu 1.182,72 eur a nie 640,- eur. Rozhodujúce sú ale sumy, ktoré sú uvedené na výplatných páskach, kde čistý príjem otca maloletého dieťaťa za november predstavoval 653,51 eur, za december 842,83 eur. Vzhľadom na to, že otec pred novembrom 2020 bol dlhodobo nezamestnaný mohol súd vychádzať len z týchto dvoch zárobkov za november a december 2020, kde priemerný zárobok vychádza 748,- eur mesačne, takže v tom, že súd vychádzal v odôvodnení rozsudku pri určovaní výživného na maloletú z priemerného zárobku 700,- eur, nevidí matka žiadne pochybenie. Pokiaľ by sa vychádzalo aj z dodatočne predložených zárobkov otca za mesiace január a február 2021, potom by otec maloletého dieťaťa za obdobie od novembra 2020 do februára 2021 zarobil celkovo 2.680,- eur, čo predstavuje priemerný mesačný príjem 670,- eur. Je to ozaj nepatrný rozdiel medzi sumou 700,- eur z ktorej vychádzal súd prvej inštancie. Suma 150,- eur mesačne na výživu maloletej L. je primeraná suma vzhľadom k jej potrebám, ako aj k vzhľadom zárobkovým možnostiam otca a príjmom matky maloletého dieťaťa, ktorá je na materskej dovolenke. Otec maloletého dieťaťa môže dosahovať aj vyššie zárobky, ako v Euronisce s.r.o., kde robí predavača, záleží len na ňom, či je ochotný nájsť si manuálnu prácu s vyšším príjmom. Čo sa týka preukázania matkou vynakladaných nákladov na maloletú L., matka v návrhu ako aj vo svojej výpovedi jasne uviedla, že výške nájomného za trojizbový byt, ktorý obýva v rodinnom dome svojej príbuznej je 100,- eur a pokiaľ v bode 9. rozsudku je uvedené,

že výške nájomného je 200,- eur, jedná sa len o preklep pri písaní. Z prevedeného dokazovania jasne vyplýva, že príjem matky, teda rodičovský príspevok a rodinný prídavok predstavuje sumu 394,95 eur mesačne. Výdavky na maloletú sú absolútne primerané, jednalo sa o mlieko Beba 50,- eur, plienky 30,- eur, oblečenie 40,- eur, stravu 40,- eur, drogériu 20,- eur, hračky 20,- eur a životná poisťka na maloletú vo výške 25,- eur. Celkove teda minimálne výdavky 225,- eur. Pokiaľ by otec maloletej platil výživné 150,- eur, celkový príjem matky aj s výživným by predstavoval 545,- eur, takže na osobu by pripadalo 272,50 eur. Príjem otca, ktorý vychádza z priemeru za posledné 4 mesiace by predstavoval 670,- eur, po odčítaní výživného 150,- eur by mu zostávalo na jeho obživu 520,- eur, čo je ďaleko viacej, ako vychádza na matku a maloletú L.. Pri vypočítaní výživného na maloleté dieťa sa nezohľadňuje mesačná splátka na úver 150,- eur, ako sa toho domáha otec. Otec maloletej namieta aj to, že prvoinštančný súd ho zaviazal zaplatiť zročné výživné od 19.11.2020 do vyhlásenia rozsudku 9.2.2021 vo výške 404,- eur a snaží sa to vyvracať potvrdeniami, že platil výživné 30,- eur pravidelne. Ku dňu vyhlásenia rozsudku mal zaplatiť od 19.11.2020 len sumu 30,- eur, za ostatné mesiace nezaplatil ani euro a nemôže to dokladovať platbami z 1.3.2021 a 15.3.2021, pretože prvoinštančný súd zročné výživné určoval k dátumu 9.2.2021. Čo sa týka odvolacích námietok otca o určenom styku otca s maloletou, matka uviedla, že s návrhom otca na zmenu úpravy styku nesúhlasí, pretože maloleté dieťa má svoj pravidelný režim, poobede sa naje a je uložená spať, takže je vylúčené, aby spolu niekde chodili od 9,00 do 15,00 hodiny, pričom zatiaľ je podľa matky ideálny čas od 9,00 do 12,00 hodiny. Požiadavku, aby sa každú nepárnu nedeľu dostavila matka do miesta trvalého bydliska otca a tam mu maloletú odovzdala a následne si ju prevzala považuje matka za stupídnu. Maloletá spolu s matkou majú v súčasnej dobe trvalé bydlisko v Porube a nie v Cigli a maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matke, proti čomu sa otec dieťaťa neodvolal, takže v tejto časti je rozsudok právoplatný. Matka maloletej preto požiadala, aby odvolací súd odvolanie otca maloletej zamietol.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril aj kolízny opatrovník maloletej L.. Uviedol, že zotrúva na svojich vyjadreniach z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 09.02.2021 na Okresnom súde Prievidza. Vyživovaciu povinnosť určenú napadnutým rozsudkom považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletej, nakoľko aj otec maloletej počas pojednávania verbalizoval, že náklady na jeho dcéru sú mesačne 300,- eur. Maloletá má právo na oboch rodičov a má právo na rozvíjanie vybudovaných citových väzieb s obidvomi rodičmi, rešpektujúc potreby maloletej. V záujme maloletej L. kolízny opatrovník navrhol rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť. K vyjadreniu matky na svoje odvolanie sa vyjadril otec maloletej L.. Nesúhlasí s tvrdeniami matky maloletého dieťaťa, že jeho priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 670,- eur, čo predstavuje, nepatrný rozdiel medzi sumou 700,- eur, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie pri určovaní výšky výživného. V odvolaní otec dostatočne preukázal svoje tvrdenia o výške čistého mesačného zárobku predložením a poukázaním na svoju pracovnú zmluvu, kde je uvedené presné určenie hodinovej mzdy, dĺžka trvania týždenného pracovného času a taktiež výška mzdy za vykonanú prácu. V predložených výplatných páskach za mesiace november, december, január, február si matka maloletej mohla preštudovať časť uvedenú pod identifikačným číslom 8970 s názvom: Prevod výplaty na účet, ktorá sa absolútne nezhoduje s jej výpočtom čistej mzdy otca, ktorý uviedla vo svojom vyjadrení. Otec maloletého dieťaťa na základe už predložených dôkazov za mesiace november, december, január, február zarobil v súčte sumu, ktorá mu bola poukázaná na jeho bankový účet v celkovej výške 2.369,28 eur, čo predstavuje priemerný mesačný príjem sumu 592,32 eur a nie sumu 670,- eur, ako poukazuje matka maloletého dieťaťa. Okrem toho otec maloletého dieťaťa pri výpočte svojich mesačných nákladov musel zohľadniť aj sumu 150,- eur, ktoré spláca za spotrebný úver, vzhľadom na skutočnosť, že jeho príjem z vykonávanej práce je jediný a pri omeškaní pravidelných platieb by sa vystavil riziku vzniku exekučného konania. Vo veci nepreukázania vynaložených nákladov na maloleté dieťa zo strany matky si otec maloletého dieťaťa aj naďalej stojí za svojimi tvrdeniami. Výpoveď matky na pojednávaní o nákladových položkách nie je dostačujúcou na preukázanie výdavkov na maloleté dieťa. Čo sa týka styku otca s maloletou L., otec trvá na tom, že určený rozsah styku je veľmi krátky a aj pre zabezpečenie vytvorenia si hlbšieho vzťahu zo strany maloletého dieťaťa k otcovi žiada o zmenu z každej párnej soboty v prítomnosti matky od 9,00 hod do 12,00 hod. na každú párnú sobotu v prítomnosti matky od 9,00 hod do 15,00 hod a každú nepárnu nedeľu od 9,00 hod. do 12,00 hod. v prítomnosti matky na každú nepárnu nedeľu od 9,00 hod. do 15,00 hod. v prítomnosti matky. Maloleté dieťa sa do času 28.10.2020 zdržiavalo v mieste trvalého bydliska otca a to považovalo za svoj domov a na tejto adrese má maloleté dieťa prispôsobené bývanie pre svoje potreby, takže matka maloletého dieťaťa nemôže tvrdiť, že by tým bol narušený jej pravidelný režim.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výrokoch II. a III. o výživnom a o povolení otcovi splácať zročné výživné podľa § 388 CSP zmeniť a v zostávajúcej časti, vo výrokoch I., IV., V. a VI. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne, a to z týchto dôvodov:

9. Zákon o rodine v ustanoveniach § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k ich schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

10. V prejednávanej veci súd prvej inštancie pri určení výživného otca na maloletú L. vychádzal popri nevyhnutných potrebách maloletej L. zo zárobkových schopností otca maloletej, ktoré podľa neho predstavujú príjem 700,- eur mesačne a zo skutočnosti, že otec zabezpečuje bezodplatne starostlivosť o nehnuteľnosť sestry, čím sa vzdáva bez dôležitej dôvodu možnosti príjmu. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil práve schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletého dieťaťa, čo viedlo k nesprávnemu záveru o výške výživného otca na maloletú L..

11. Otec maloletej súdu prvej inštancie predložil ohľadne preukázania svojich zárobkových pomerov pracovnú zmluvu, z ktorej vyplýva, že má v zamestnaní dojednanú hodinovú mzdu 4,- eurá pri týždennom pracovnom čase 40 hodín. Z uvedeného vyplýva, že priemerná mesačná mzda otca maloletej L. v zamestnaní je asi 696,- eur v hrubom /priemerný počet dní v roku je 365,25; priemerný počet týždňov v roku je $365,25 : 7 = 52,1786$ týždňa; priemerný počet týždňov v jednom mesiaci je $52,1786 : 12 = 4,3482$ týždňa;

pri týždennom fonde pracovného času 40 hodín je priemerný počet hodín pripadajúcich na 1 mesiac $4,3482 \times 40 = 173,928$ hodín, po zaokrúhlení 174 hodín, čo x 4,- eur/hod. predstavuje 696,- eur/. Uvedenej, v pracovnej zmluve dojednanej, mzde otca maloletej zodpovedá v zásade aj mzda, ktorá bola otcovi zamestnávateľom zúčtovaná na jeho účet v mesiacoch 11, 12/2020 a 1, 2, 3/2021, teda 421,33 eur + 812,83 eur + 596,69 eur + 538,43 eur + 613,76 eur, čo je spolu 2.983,04 eur a v priemere to predstavuje 596,61 eur mesačne v čistom. Súd prvej inštancie však nesprávne pri určovaní výšky výživného otca na maloletú L. vychádzal z ničím nepreukázanej skutočnosti, že príjem otca maloletej je 700,- eur mesačne /pravdepodobne v čistom/, čím zárobok otca v zamestnaní, z ktorého môže plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej L. navýšil o viac ako 100,- eur mesačne.

12. Rovnako odvolací súd nevidí žiadny zákonný dôvod, prečo by sa do schopností, možností a majetkových pomerov otca, ktoré sú rozhodné pre určenie jeho vyživovacej povinnosti na maloletú L., mala zohľadňovať skutočnosť, že otec sa bezodplatne stará o rodinný dom svojej sestry. Súd prvej inštancie jednak nijako nekvantifikoval majetkový prospech, ktorého sa tým otec maloletej vzdal /aby s takýmto majetkovým prospechom bolo možné pri určení výživného počítať popri mzde otca zo zamestnania/ ale ani neuviedol, v čom spočíva starostlivosť otca maloletej o dome jeho sestry, z ktorej starostlivosti by inak otec mohol mať príjem. Z výsluchu otca na pojednávaní vyplynulo, že sa o dom sestry stará, ale žiadna konkrétna činnosť okrem platenia nákladov spojených s bývaním /inkaso zahŕňajúce platby za elektrinu, plyn a vodu/ z výpovede otca nevyplývali. Žiadna konkrétna činnosť, ktorú by otec maloletej L. vykonával na rodinnom dome svojej sestry bezodplatne a pravidelne, z ktorej činnosti by inak mohol mať príjem použiteľný pre platenie výživného na maloletú L., teda vykonaným dokazovaním nebola preukázaná. Súd prvej inštancie potom na tomto mieste opomenul vziať do úvahy skutočnosť, že sestra poskytuje otcovi maloletej vo svojom rodinnom dome bezodplatne bývanie. Otec, teda bez ohľadu na to, čo v súvislosti so starostlivosťou o rodinný dom sestry vykonáva, získava o tejto majetkový prospech spočívajúci v bezodplatnom bývaní, teda, že za bývanie v dome svojej sestry nič neplatí /tu nemá odvolací súd na mysli platenie inkasa za služby, ktoré sú spojené s užívaním bytu - elektrina, plyn, voda, ktoré služby otec sám spotrebuje ale platenie úhrady za užívanie domu, teda určitý ekvivalent nájomného/.

13. Na druhej strane ale nemožno prisvedčiť odvolacej námietke otca maloletej L., že pri určení výživného otca na maloletú treba zohľadniť jeho výdavok na splácanie spotrebného úveru 150,- eur mesačne. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Otec maloletej v konaní nepreukázal, za akým účelom si spotrebný úver vzal, na čo ho použil a či hodnoty zaň nadobudnuté boli pre neho nevyhnutné a podobne. Náklady otca na splácanie úveru preto musí aj odvolací súd hodnotiť tak, že tieto nie je nevyhnutné vynakladať a výživné otca na maloletú Emmu tak má pred nimi prednosť.

14. Pri zohľadnení uvedených schopností, možností a majetkových pomerov otca, s prihliadnutím na nevyhnutné výdavky na výživu maloletej L. /otec síce ich vyčíslenie matkou maloletej na sumu cca 200,- eur mesačne v odvolaní rozporuje ale sám na pojednávaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že mesačné náklady na dcéru sú zhruba 300,- eur/ dospel odvolací súd k záveru, že zistené skutočnosti odôvodňujú určenie výživného otca na maloletú L. na sumu 120,- eur mesačne, čo predstavuje zhruba 20 % z príjmu otca maloletej.

15. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti určenia výživného otca na maloletú L. podľa § 388 CSP zmenil tak, že otcovi s účinnosťou od začatia konania, 19.11.2020, uložil prispievať na výživu maloletej L. sumou 120 eur mesačne, vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej L.. Keďže dochádza k určeniu výživného za čas minulý, od začatia konania, odvolací súd vyčísli aj dlh otca na už zročnom výživnom za obdobie od 19.11.2020 do 31.07.2021 / do 15.06.2021 už bolo splatné výživné na mesiac júl 2021/, čo je 1.008,- eur /8 mesiacov po 120,- eur + 12 dní mesiaca november 2021, t.j. (8x120 eur) + (120eur/30dní x 12 dní=48 eur) = 960 eur +48 eur=1.008 eur/. Od uvedenej sumy zročného výživného však treba odpočítať 30,- eur mesačne, ktoré otec dobrovoľne zaplatil na výživu maloletej L. v období 11, 12/2021 a 1, 2, 3/2021, teda spolu 150 eur /5x30 eur/. Matka maloletej namietala, že otec zaplatil sumu 30,- eur len raz a platby v marci 2021 /01.03.2021 na výživné za február 2021 a 15.03.2021 na výživné za marec 2021/ nie je podľa nej možné započítať, lebo súd prvej inštancie určoval dlh na zročnom výživnom do konca februára 2021. S uvedeným odvolací súd nesúhlasí. Pokiaľ ide o to, koľkokrát uhradil otec na maloletú L. výživné 30,- eur mesačne za obdobie od 19.11.2020, tak otec predložil doklady o realizovaných platbách takéhoto výživného z jeho bankového účtu v mesiacoch 11/2020 a 1, 2, 3/2021. Čo sa týka mesiaca 12/2020, tak matka maloletej na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 09.02.2021 uviedla „od novembra otec platí výživné len 30 eur, nič viac neprispieje ani nekúpi“. Na základe uvedeného mal odvolací súd za dostatočne preukázané, že v rozhodnom období, za ktoré sa určuje zročné výživné otca na maloletú L., od 19.11.2020 do 31.07.2021 otec na výživu maloletej zaplatil jej matke 5 x 30,- eur, teda 150,- eur, ktoré je nutné odpočítať od sumy zročného výživného 1.008,- eur. Dlž otca na zročnom výživnom pre maloletú L. za obdobie od 19.11.2020 do 31.07.2021 je tak 858,- eur /1.008 - 150/. Tento dlh na zročnom výživnom súd v zmysle § 232 ods. 3 a 4 CSP povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom na maloletú L. mesačnými splátkami v sume 40 eur, až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Výšku splátok zročného výživného odvolací súd určil s prihliadnutím na príjmové pomery otca maloletej tak, aby sa zročné výživné splatilo pre maloletú v primeranom čase, čo tu bude do dvoch rokov.

16. Ďalej odvolací súd preskúmal na odvolanie otca maloletej aj výroky IV. a V. o úprave styku otca s maloletou L. /vrátenie zamietnutia návrhu otca vo zvyšnej časti úpravy styku/ ako aj v zostávajúcich častiach /zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky s právom matky zastupovať maloletú a spravovať jej majetok a rozhodnutie o náhrade trov konania/, keď nebol podľa § 65 a § 66 CMP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania otca.

17. Odvolací súd po preskúmaní zvyšnej časti rozsudku súdu prvej inštancie dospel potom k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto časti vecne správny a preto je potrebné ho potvrdiť.

18. So zverením maloletej L. do osobnej starostlivosti jej matky súhlasil aj otec maloletej. V starostlivosti matky o maloletú neboli zistené v konaní žiadne nedostatky a takáto starostlivosť bude v najlepšom záujme maloletej L.. H. ide o zastupovanie maloletej a správu jej majetku matkou, tu otec proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie nič nenamietal a toto rozhodnutie korešponduje so zverením maloletej L. do osobnej starostlivosti matky.

19. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou L., odvolací súd nepochybuje o tom, že určený rozsah styku otca s maloletou 12 hodín v mesiaci, nie je dostatočný na prehĺbenie a utuženie vzájomného vzťahu medzi otcom a dcérou. Na druhej strane je však ovplyvnený nízkym vekom maloletej L. /2 roky/ a doterajšou starostlivosťou a stykom otca s maloletou /od rozchodu rodičov koncom októbra 2020 bol podľa svojho vyjadrenia s maloletou 3–4x na dve hodiny a v roku 2021 do 09.02.2021 sa otec podľa matky stretol s maloletou iba raz/. Vzhľadom na tieto skutočnosti predstavuje úprava styku ako o nej rozhodol súd prvej inštancie, v podstate každý víkend aj keď len na niekoľko hodín, možnosť, aby si maloletá L. navykla na výlučnú starostlivosť svojho otca a aj otec aby si osvojil zvyky, režim a potreby maloletej L.. Ak tento cieľ realizácia určeného styku dosiahne, nič nebráni otcovi, aby navrhol súdu rozšírenie rozsahu styku, aj s možnosťou prespania maloletej L. v jeho domácnosti. Nateraz sa ale súdom prvej inštancie určený rozsah styku otca s maloletou L. javí aj odvolaciemu súdu ako rešpektujúci najlepší záujem maloletého dieťaťa.

20. Čo sa týka odovzdávania a preberania maloletej L. pri realizácii styku otca s ňou, požiadavka otca, aby sa tak v nepárnu nedeľu dialo v mieste bydliska otca nie je podľa odvolacieho súdu dôvodná. Otcom navrhovaný spôsob odovzdávania a preberania maloletej L. by znamenal, že maloletá L. musí každú nepárnu nedeľu absolvovať cestu z miesta svojho bydliska /Poruba/ do miesta bydliska otca /Cigel/ za účelom styku s otcom v rozsahu 3 hodín a následne musí absolvovať tú istú cestu späť. Aj keby takúto cestu maloletá absolvovala autom /ktoré ale matka maloletej nevlastní a nie je zrejmé, že by mala nejaké k dispozícii/ predstavovala by takáto cesta podľa odvolacieho súdu neúmernú záťaž s ohľadom na vek maloletej. Takúto cestu nepochybne lepšie zvládne dospelý, zdravý otec maloletej Emmy. Aj v tejto otázke bolo teda napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vyhodnoteného odvolacím súdom ako vecne správne.

21. Nakoniec dospel odvolací súd k záveru, že vecne správne je aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania /výrok VI. rozsudku/, ktoré zodpovedá ustanoveniu § 52 CMP.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).